

Vsled tega so se koncesionarji izrekli, da so pripravljeni prevzeti koncesijo za zgradbo in upravo lokalne železnice iz Ljubljane v Kamenik z napravo vlake k smodnišnici ter se zavežejo zgradbo postavno dovršiti, če bi se vlada pri tej zgradbi vdeleževala s podporo 200.000 gold., za katero naj bi prevzela toliko prvotnih delnic. Vsa zgradba bi tedaj podjetnike veljala nekako 771.000 gold.

Po dogovorih naj se ta 22 km. dolga lokalna (sekundarna) železnica (tramvaj na parogon) z normalnim tirom odcepi od državne postaje cesarjevič Rudolfove železnice proti severo-zapadu po lastni cesti do dunajske velike ceste; čez Savo naj se spelje po lastnem mostu preko Domžal, tu pa tam se velike ceste služevajo in od ondod po bistriški dolini deloma po lastni, deloma po okrajni cesti preko Preserja, Homca in Šmarce v Kamenik. Od tukajšnje konečne postaje se potegne še 1.4 km. dolg tir za vlake do c. k. smodnišnice, katera od Kamenika proti zapadu stoji. Največa napetost ceste znaša 13 pro mille (trinajst čevljev na tisoč čevljev daljave), za vlakni tir pa 22.2 pro mille. Najmanjši radij ovinkov je 150 metrov velik. Čas za zgradbo določil se je na dve leti od dné, kedar se bo dovoljenje dalo.

Efektivni stroški cele proge iz Ljubljane v Kamenik cenjeni so na 686.000 gld. Železnica za vlake iz smodnišnice do kolodvora veljala bo pa 85.000 gold.

Ves potreben denar naj se toraj pripravi iz državne podpore 200.000 gld., iz deželne vdeležbe s 50.000 gld., iz doneskov prizadetnikov s 50.000 in iz ostalih 50.000 gold., ki se bodo morali na drug način dobiti, vsega skupaj toraj 350.000 gold. Za to svoto izdale se bodo prvotne delnice *al pari*; za svoto 421.000 gold. pa, ktere bo še primanjkovalo, izdale se bodo prioritete po kurzu najmanj 80%, torej v skupnem nominalnem znesku 870.000 gold.

Država si pridrži pravico, upravo železnice vsak čas v svoje roke prevzeti in dotične tarife določevati. V tem oziru so si podjetniki izprosili obljubo, da pavšal za prevzetje uprave pri imenovani železnici v državno oskrbnništvo ne bode viši nego 45% skupnega dohodka železnice za čas koncesije.

Iz državnega zbora.

Splošna razprava o državnem proračunu vršila se je za zborniško desnico po vsem povoljno. Nade, katere so si delali levičarji, da bodo s poojstrenimi napadi pomnožili ono nezadovoljnost, katera se je malo prej pokazala deloma med posameznimi klubi desnice in deloma med vlado in zborovo večino — splavale so čisto po vodi, in velik del zasluge, da se je to zgodilo, pripada levici sami.

Govori, kakoršni so bili oni štajarskega Carnerija, Maaga, izrekoma pa, kakor je bil političen del govora Plenerjevega, mora oči odpreti tudi še tako omahljivemu desničarju, in mu pokazati živo podobo onega, kaj desničarjev čaka, ako bi res levičarji še kedaj prišli do državnega krmila.

Kako velike in opravičene so še pritožbe Slovencev izrekoma na Koroškem in Štajarskem, dokazala je dolga vrsta uradnih činov obrnjenih zoper enakopravnost Slovencev v šoli, katere je navedel poslanec Raič v svojem govoru, ta govor pa je nemškim nasprotnikom tudi pričal, kako pravične, Nemcem neškodljive so zahteve Slovencev, in kako prazno je javkanje in upitje nekaterih nemških fanatikov o zatiranem nemštvu.

Dobrodejno značil je govor tirolskega poslanca dr. Katraina pravicoljubnost nemških konservativcev nasproti avstrijskim Slovanom.

Ravno tako je gališki poslanec, dr. Hausner leviških poslancev govore z nenavadno ojstrostjo in spretnostjo razmesaril. Najpomenljivejši in v resnici odločiven za sedanji in prihodnji položaj vlade, kakor tudi zborniške večine bil je govor ministra Dunajevskega, kateri je bil ravno pred govorom v daljni avdijenci pri cesarju. Povdarjal je, da je ravno mineča šestletna doba pokazala, da je dobro vladanje v naši državi mogoče tudi brez levičarjev, da se vlada ne smatra za parlamentarno in da se zato tudi skrb vlade obrača na vse rodove in stranke, da pa vlada v zavesti popolnega zaupanja cesarjevega trdnim zaupanjem zre v bodočnost v nadi, da se novo zborovanje prične s pomnoženo večino. — Vtis ministrovega govora na večino in manjšino zborovo bil je velikansk, tako, da se lahko trdi, da se je v večino povrnilo poprejšnjo zaupanje, manjšini pa je koj jasno postalo, česa se ima nadejati v prihodnosti, kje bo vlada stala pri volitvah in po katerem programu se hoče ravnati v prihodnje.

Pred govorom glavnega poročevalca sledilo je nekaj stvarnih popravkov, izmed katerih je omeniti oni dr. Vošnjakov, v katerem je zavrnil trditev Plenerjevo, kakor da bi se ne skrbelo za poduk nemških otrok v Ljubljani. Popravek bil je po vsem stvaren, odločen in miren, zato pa tudi vspešen.

Glavni poročevalec dr. Matuš odgovarjal je v precej obširnem govoru na vse stvarne ugovore. Izredno pa se mu je posrečil sklep njegovega govora, v katerem je gledé Mladočehov zagotovil, da so po vsem edini z drugimi v ljubezni do svojega naroda in svoje dežele pa tudi v svoji nepremakljivi zvestobi do države in dinastije. Kar pa zadeva skrajne elemente nasprotne stranke, razsvetlil je govor Schönererjev prvi dan budgetne razprave na enkrat njene težnje in namene bliskoma tako jasno, da mora govornik tudi vse zmerne elemente nasprotne stranke naprositi, da na korist državi vse svoje moči združijo zoper poskušnje onih elementov.

Po pohvaljenem govoru glavnega poročevalca glasovalo se je in desnica s klubom Coroninijevim sklenila je proti ostali levici sprejeti poročilo budgetnega odseka za podlago nadrobne razprave.

Prvi govornik, ki se je pri nadrobni razpravi oglasil k besedi, bil je gornjeavstrijski poslanec dekan Pflügel pri dispozicijskem zakladu, katerega privoliti ali ne privoliti se zmiraj smatra za znamenje zaupanja ali nezaupanja za vlado.

Dekan Pflügel poprijel je besedo kot starosta Lichtensteinovega kluba oziraje se pri svojem govoru na zadnje glasovanje tega kluba pri pristojbinski postavi, in je prav odločno zavračal mnenje, kakor bi bil ali kateri njegovih tovarišev kedaj nameraval z onim glasovanjem pokopati pristojbinsko postavo ali pa vladi izreči nezaupnico, ampak nasprotno nameravali so njegovi tovariši z onim glasovanjem samo to doseči, da se kmetovalcem privolijo še nekatere polajšave več, kakor jih je uže v predlogu in pa da se borzi naloži primerno viši davek. Še bolj odločno pa je oporekal Pflügel mnenju, kakor da bi se bili hoteli njegovi tovarši kedaj ločiti od svojih pristašev na desnici, ampak prav nasprotno je res, da ostanejo zmiraj zvesti svoji stranki. Kakor govornik ljubi svoj narod in svojo ožjo domovino, tako prizna pravico enaka čutja gojiti za svoj narod in za svojo ožjo domovino tovarišem na desnici Poljakom, Čehom in Slovencem, ker vsi zvesti svojemu narodu ljubijo z enako zvestobo tudi našo skupno avstrijsko domovino.

Levičarji, poparjeni uže po govoru ministra Dunajevskega, bili so sedaj po tako jasni in odločni odpo-

vedi onega kluba, ki jim je v enem slučaju pripomogel k večini še bolj potrjeni in razkačeni.

Strasten pristaš levičarski, Menger ni mogel prikrihati svojega srda in z strastjo in razkačenostjo, katera je kazala popolno slepoto, začel je tekoj Pflügelnu očistiti breznarodnost in še dolgo vrsto družih ljubeznjivosti prav po navadi jezičnih bab na trgu.

Dne 5. marca (v četrtek) ni bilo javne seje, ker so imeli odseki rešiti še več nujnih zadev. V petek in soboto pa dobilo je zborovanje novo lice. Ta dva dni, ko se je obravnaval proračun ministerstva notranjih zadev, za katere ima odgovornost minister Taaffe, govorili so veliko besedo ali prav upili so veliko vpitje na novo vstopivši pristaši velikonemškega Schönererja, ki so ga deloma celó prekosili.

Ti politiki so vsi Nemci iz Česke: Knotz, Hanisch in Pollak. Prvi je kratek, čokat, rumenolas lekarničar, drugi nekaj večji in stareji s kratko, postriženo sivkasto brado, silovitega vedenja, po poslu odvetnik, tretji še večji pa tudi še stareji, videti je rodu prepeličarskega, ki se poleg politike peča nekoliko s kmetijstvom.

Vsi trije so vredni tovariši Schönererjevi po svoji politični barvi, po strasti staviti bi bili v ono vrsto, po kateri so uvrsteni zgoraj in celó tako, da Schönererju pripada mesto za Knotzom. Zmožnosti so vsi skupaj pičle razun, ako bi se razgrajanje kričacev, kakoršni se najraje širokoustijo po krčmah, hotela imenovati neka vrsta zmožnosti.

Tožbe teh Velikonemcev obračale so se zoper Taaffejevo vladanje, zoper namestnika v Česki Krausa,

zoper tamošnje okrajne glavarje, in ako se jedro pritožeb na kratko posname; obstoji v tem, da vladini organi onim rogoviležem ne pusté tamošnjega ljudstva podpihavati zoper Čehe, ne zoper državo in ne zoper pomirljive ali sicer celó nepristranske naredbe vladine.

Pri teh akcijah vlade se v resnici konfiscirajo časniki, se prepovedujejo shodi in se nekako tudi krotijo društva.

Knotz in tovariši to imenujejo zatiranje nemštva, postopanje uradnikov pa značijo s hujskanjem, njihova poročila imenujejo laži itd. jih obsipajo z najhujšimi izrazi psovka, katere nahajajo v bogatih zalogah tudi v tej stroki jako razvite nemščine. Tudi neodvisne sodnije in najvišje sodnije imenujejo uže pristranske, zato, ker si domišljujejo, da obstoječe, ako tudi pravične postave veljajo samo zoper Nemce.

Tako se sme reči, da se je zadnja dva dni minulega tedna v zbornici skoraj izključno razlegal krik onih Nemcev, ki pri vsaki priliki zróči čez meje naše države v prvo vrsto stavijo svojo zvezo z velikim nemškim narodom.

Desnica se zoper ta napredek nima pritoževati, ker na levi se jasni in odpirajo se oči tudi onim, ki so do sedaj nekako dobrosrčno kvasili o združenih levici, in ki so si prizadevali, zakrivati maroge na ščitu avstrijskega nemštva, katere so mu delale dosedaj včasih preglasno izrečene misli edinega Schönererja.

Za prihodnje volitve izrekoma so to dogodbe, katere bodo vsim avstrijskim volilcem odprle oči in upamo, da ne brez vpliva na izid volitev.

K zemljevidu bojišča v egiptovskem Sudanu.

Častitim svojim bralcem podamo tukaj prost obris iz zemljevida Sudanskega bojišča, o katerem je že nad leto dni brati skoraj v vsakem listu „Novic“.

Zemljevid obsega Hartum in oni del više proti severu ob reki Nil ležečih krajev, v katerih so imele angleške vojne trupe v minulem letu marsikatero krvavo bitko, in jih čaka tudi v tekočem še marsiktera.

Na izhodno stran pelje iz Berbera najbližja pot v Suakim pri Rudečem morji, po katerem skozi Sueški kanal in po medzemeljskem morji navadno prihajajo angleške vojne, ako jih ne pripelje pot iz izhodne Indije. Na severu bojišča so Dongola, Nubiška puščava, dalje ob reki Nil proti medzemeljskem morju: gorenji, srednji in pa spodnji Egipt.